

*Ontvang het hele jaar door actuele updates over de belangrijkste economische, politieke en sociale gebeurtenissen in Frankrijk, helder samengevat in het Nederlands door **Rick Floore**, Board Member bij de **Netherlands France Chamber of Commerce** in Parijs.*

- De Franse werkgevers- en werknemersorganisaties zijn nog steeds in overleg, een proces dat premier François Bayrou officieel het “*conclave*” heeft genoemd. **Dit overleg is bedoeld om de omstreden pensioenwet van voormalig premier Élisabeth Borne te herzien**, zonder taboes. Het initiatief was een concessie aan de Socialistische Partij om een motie van wantrouwen te voorkomen en de kabinetsformatie te vergemakkelijken. De Franse Rekenkamer heeft inmiddels bevestigd dat het pensioensysteem, ondanks eerdere hervormingen zoals de verhoging van de pensioenleeftijd naar 64 jaar, ook na 2030 tekorten zal vertonen. Een van de vakbonden heeft zich inmiddels uit het overleg teruggetrokken, terwijl Bayrou heeft verklaard dat een verlaging van de pensioenleeftijd naar 62 jaar uitgesloten is – ondanks een parlementaire meerderheid die daarvoor lijkt te zijn.
- **In het kader van het EU-plan om 800 miljard euro te investeren in de versterking van de Europese defensie**, klinken in Frankrijk stemmen om een Europees “Pentagon” op te richten in Straatsburg. De stad, met een rijke Frans-Duitse geschiedenis, is al de thuisbasis van Eurocorps – een troepenmacht van 1000 Franse en Duitse soldaten, aangevuld met militaire bijdragen uit 11 andere landen. Straatsburg fungeert bovendien als ontmoetingsplaats voor diverse Europese instellingen en buitenlandse consulaten. Opvallend is dat de Verenigde Staten onder Trump onlangs hebben besloten om hun consulaat in de stad, dat sinds 1886 bestond, te sluiten.
- **Frankrijk heeft plannen om het defensiebudget op te schroeven van 50 miljard euro in 2025 naar 70 miljard in 2030.** Dit blijft echter ver achter bij de 100 miljard euro die minister van Defensie Sébastien Lecornu als doel heeft gesteld. De financiering hiervan is een uitdaging, aangezien de regering tegelijkertijd de Europese begrotingsnorm wil respecteren en het begrotingstekort in 2029 wil terugbrengen tot 3%. Belastingverhogingen zijn geen optie, omdat tijdelijke verhogingen dit jaar aflopen en de economische groei onder de 1% blijft. Er wordt nu gekeken naar alternatieve financieringsbronnen, zoals het mobiliseren van het spaargeld van Franse burgers. Ook privatiseringen en bezuinigingen op de uitgaven van lokale overheden en de sociale zekerheid (*Securité Sociale*) worden overwogen. Deze laatste twee posten beslaan samen tweederde van de overheidsuitgaven.
- **De Franse arbeidsmarkt staat onder druk door politieke instabiliteit en uitgestelde investeringen**, zowel door de overheid als door private ondernemingen. De werkgelegenheid groeit minder snel dan in vergelijkbare periodes in voorgaande jaren. Bovendien zijn er fabriekssluitingen aangekondigd, waaronder die van Michelin, en wordt het overheidsprogramma voor leerlingstages flink ingeperkt. Ondanks de lage economische groei blijft de werkloosheid relatief stabiel op 7,3%. Dit is een verbetering ten opzichte van eerdere periodes van lage groei, waarin de werkloosheid doorgaans boven de 8% uitkwam.
- **Momenteel wordt in Frankrijk slechts 1% van het waterverbruik gerecycled.** De regering heeft als doel gesteld om dit percentage tegen 2030 te verhogen naar 10%. Om dit te bereiken, gaan meer dan 1000 projecten vóór 2027 de operationele fase in. De grootste uitdaging blijft de prijs: gerecycled water kost momenteel 10

euro per kubieke meter, terwijl kraanwater 5 euro per kubieke meter kost en opgepompt grondwater slechts enkele centen per kubieke meter. In de stad Fréjus is onlangs een wooncomplex uitgerust met een systeem dat afvalwater uit badkamers filtert en hergebruikt voor tuinirrigatie.